

Statsminister Odvar Nordlis åpningstale på Momarkedet
28. august 1977.

Det er en ære for meg å være med på åpningen av dette Momarkedet, det 28. i rekken.

Dette markedet er noe helt spesielt. Initiativet er tatt av lokale foreninger på et forholdsvis lite sted. Ved en enestående innsats fra engasjerte mennesker har dere klart å holde denne tradisjonen ved like. Det store forarbeidet og gjennomføring av markedet kan gjennomføres trass i at alt bygger på frivillig innsats. Jeg sier "trass i" fordi en av og til hører at folk ikke lenger lar seg engasjere og ikke føler entusiasme for en sak de tror på. Til dem som

- 2 -

har den oppfatning vil jeg si: Kom til Momarkedet. Møt dem som står bak arrangementet.

At dette arrangementet vekker oppmerksomhet ser vi av den store menneskemengde som besøker stedet hver høst. Mellom 100.000 og 150.000 mennesker er innom portene. Det er imponerende.

Av og til hører vi folk si at det er staten som bør finansiere de humanitære tiltak. Statens ansvar er det ikke strid om. De offentlige myndigheter må gjennom bevilgninger og spesielle tiltak sørge for å opprettholde en sosial standard som vi har råd til og kan være bekjent av.

Men det verdifulle ved humanitært arbeid er at det engasjerer enkeltpersoner og organisasjoner utover det som er det offentliges oppgaver. Menneskevarme, giverglede og engasjement er trekk ved det norske folk som det heldigvis

fortsatt går an å appellere til. Vi hadde blitt fattige her i landet hvis alle bare satte seg ned med hendene i fanget og ventet på at noe skulle skje. Foregangsmennene og kvinnene gjorde heldigvis ikke det.

Det verdifulle i det sosiale og humanitære arbeidet er å få i stand et samarbeid - et samspill - mellom myndighetene og de frivillige organisasjonene. I dette arbeidet kommer den frivillige innsatsen som et verdifullt tillegg til den innsatsen myndighetene må gjøre.

Solidaritet, samkjensle, er et begrep som ofte går igjen. Solidaritet mellom menneskene må være et hovedtrekke i vår holdning. Vi skal være solidarisk med medmennesker som ikke har det så bra. De som er svake i samfunnet skal vite at samfunnet er beredt til innsats for dem.

Det er - så vidt jeg forstår - også dette som ligger bak idéen med Momarkedet. De lokale arrangører vil være med å skaffe midler til en håndsrekning til folk som har det vanskelig.

Det er rimelig at de humanitære organisasjoner som står bak dette arrangementet først og fremst tenker på innsats i vårt eget land. Men jeg vet at deres motto om solidaritet også strekker seg utover landets grenser. Det er en riktig innstilling. Vi må ikke være oss selv nok.

Selv om vi har våre plager og uløste oppgaver her hjemme, blir de likevel overskygget av vanskeligheter som er langt større i andre land. Det norske folk har vist giverglede når det gjelder humanitær innsats. Både ved innsamlinger til flyktningehjelp, til katastrofer av forskjellige

slag, har folket åpnet sine hjerter og sine lommebøker til de frivillige organisasjonenes innsats.

Det er noe fint vi har klart å bevare. Trass i at vi snart er på Verdenstoppen når det gjelder allmenn velstand, har vi beholdt viljen til innsats for humanitære formål.

For noen dager siden var jeg i Lagos i Nigeria, Afrika. Det er et utviklingsland på et kjempekontinent hvor problemene er veldige i forhold til våre egne. For å trekke en sammenlikning: I Norge er inntekten pr. hode 30.000 kroner pr. år. I Nigeria er inntekten 1.400 kroner pr. hode. Mens vi har en lege pr. 700 innbygger, finns det i Nigeria en lege pr. 20.000 innbygger. Sykdom, sult og fattigdom er de største vanskelighetene de har å stri med i de fleste utviklingsland. Det gir oss noe å tenke på.

Men la oss ikke fortvile. Det som kjennetegner den norske og nordiske måten å arbeide på er at vi gjennom en langsom, fredelig revolusjon har nådd fram til et nivå som i verdensmålestokk er godt. Det er denne veien alle nasjoner må gå. Mange av dem er bare så vidt begynt.

Vi skal heller ikke ta for oss alle problemene på en gang. De må løses ett for ett. Behovet kjenner vi. Ressursene må vi skaffe. Det gjelder ikke bare de økonomiske ressursene, men også de menneskelige.

Her syns jeg at Momarkedet viser vei. De som står bak dette arrangementet har ikke latt seg overvelde av de mange oppgavene. De har heller ikke latt seg tyngne ned av det kolossale arbeidet som trengs for å få i stand et arrangement som dette.

Det spesielle ved Momarkedet er at det er en blanding av Moromarked og alvorsinnsats. Det er rett og slett en fest å være her. Det er en blanding av karusell og kultur. En forening av de gode krefter og egenskaper i menneskene.

Lykke til med arrangementet.

----- og herved erklærer jeg Momarkedet for åpnet.